

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRESİ

İÇİNDEKİLER

- 1 Denizlerin Durumu
Ankara'dan İzlenebilecek
- 2 İTÜ'de Robot Olimpiyatları
- 2 2007'de BT Pazarı 6.5
Milyar Doları Geçti
- 3 SGK'da Akıllı Kart İçin
Geri Sayım
- 3 7. Teknoloji Ödülleri
Sahiplerini Buldu
- 4 Cep Telefonlarından
Gizli Arama Bitiyor
- 4 Türkiye'de İnternet
Kullanımı Artıyor
- 5 İnternet'ten Dava Açma
Dönemi Başlıyor
- 5 Kurtarma, Disk Tabanlı
Olma Yolunda
- 6 Ayda 1 Milyondan Fazla
Cep Telefonu Satılıyor
- 8 Çözüm İçin Doğru
Program

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ OCAK 2008 YIL 3 SAYI 25

DENİZLERİN DURUMU ANKARA'DAN İZLENEBİLECEK

Denizcilik Müsteşarlığına bağlı Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi, Mart 2008'den itibaren özel tekneler, küçük yolcu gemileri, yük gemileri ve balıkçı tekneleri de dahil olmak üzere kabotaj hattında ve liman seferlerinde çalışan tüm gemileri Ankara'dan izlemeye alacak.

Denizcilik Müsteşarlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, seyir emniyetini ve deniz güvenliğini artırmak amacıyla gemilere ilişkin pek çok statik, dinamik ve seyir bilgilerinin otomatik olarak alınacağı Otomatik Tanımlama Sistemi (AIS), ağustos ayında uluslararası taşımacılık yapan gemiler için devreye girmişti.

Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS) gereği, uluslararası sefer yapan 300 groston veya üzerindeki tüm gemiler, uluslararası sefer yapmayan 500 groston veya üzerindeki tüm yük gemileri ile tüm yolcu gemileri AIS cihazı taşımakla yükümlü ve bu cihaz sayesinde Türk arama kurtarma bölgesi içinde seyir halinde olan tüm bu gemilerin hareketleri her an izleniliyor.

Böylece AIS cihazı takılı olan gemilerin yeri, bir kaza ya karışması ya da bir arıza yaşaması durumunda, anında tespit edilebiliyor. Cihaz sayesinde gemiye en yakın noktada olan başka bir geminin olay yerine en hızlı şekilde yönlendirilmesi sağlanıyor.

Balıkçı gemileri de izlenebilecek

Denizcilik Müsteşarlığı, Türk sularında seyir güvenliğini artırma çalışmaları kapsamında, AIS Sınıf-B cihazının özel tekneler, küçük yolcu gemileri, yük gemileri ve balıkçı tekneleri de dahil olmak üzere kabotaj hattında ve liman seferlerinde çalışan tüm gemilere takılmasına karar verdi. Buna göre, Türk denizlerindeki tüm bu gemilerin Mart 2008'e kadar AIS Sınıf-B cihazını temin etmesi gerekiyor.

Montaj maliyeti 600 ile 1000 euro arasında değişen AIS Sınıf-B cihazı ile Türk arama kurtarma bölgesi içinde seyreden tüm gemiler Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi tarafından izlenecek. Ayrıca tüm gemiler de birbirlerini ve izledikleri rotayı görebilecek. AIS Sınıf-B cihazının yaklaşık 18 bin gemiye takılması öngörülmüyor.

Otomatik Tanımlama Sistemi'nden gemi kimlik bilgileri, gemi adı, gemiye ait tip, uzunluk, genişlik, tonaj bilgi-

leri, draft, taşıdığı yük, kalkış limanı ve kalkış zamanı, varış limanı ve tahmini varış zamanı, seyir başlangıç limanı ve sefere başlama zamanı gibi bilgiler alınacak.

Türkiye kıyılarına kurulan 27 antenden toplanan ve uydu aracılığı ile aktarılan bu bilgiler Ankara'da Denizcilik Müsteşarlığı bünyesindeki Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi'nde toplanacak.

Denizcilik Müsteşarlığından bir yetkili 7 Kasım 2007 tarihinde KKTC yakınlarında arıza nedeniyle batan DOLPHIN-1 isimli gemi ile Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi'nin irtibata geçtiğini ve DOLPHIN-1'e en yakın Panama bayraklı RIALTO isimli geminin AIS cihazı yardımı ile tespit edildiğini anlattı.

Yönlendirilme sonucunda, batan geminin mürettebatından 7 kişinin RIALTO tarafından kurtarıldığını belirten yetkili, "Türk Arama Kurtarma Bölgesi içinde bulunan tüm bu gemilerin AIS Sınıf-B cihazı takması ile kaza yapan gemilerin yerinin tespiti kolaylaşacak ve başka gemilerin kaza yerine yönlendirilmesi hızlanacak. Gemilerin otomatik izlenmesi yoluyla deniz güvenliği artacak, arama kurtarma faaliyetleri daha etkinleşecek. Sistemin yasadışı ticaretin ve kaçakçılığın önlenmesine faydası da olacak" dedi.

TEKNOPORT

İTÜ'DE ROBOT OLİMPİYATLARI

İTÜ Kontrol ve Otomasyon Kulübü (OTOKON), geçtiğimiz sene ilkini büyük bir başarıyla gerçekleştirdiği İTÜRO'nun ikinci üyesi olan İTÜ Robot Olimpiyatları 2008'i düzenlemeye hazırlanıyor.

İTÜ Elektrik - Elektronik Fakültesi başta olmak üzere Türkiye'nin tüm üniversite ve lise öğrencilerine katkı sağlamak amacıyla çalışmalarını yürüten OTOKON, 1-2-3 Mayıs 2008 tarihlerinde tüm Türkiye'deki robotik meraklılarını İstanbul'da misafir edecek.

İTÜ Robot Olimpiyatlarının amacı:

- Robotik alanına ilgi çekmek,
- İlgilenen kişileri, düzenlenen seminerler ve söyleşiler ile bilgi ve deneyim yönünden desteklemek; yarışmalarla motivasyonunu artırmak ve sergiler vasıtasıyla ürünlerini sunmalarına imkân sağlamak,
- Türkiye'nin bilim ve teknolojinin neresinde olduğunu sorgulamak,
- Türkiye'de verilen robotik eğitimi için farklı açılımlar yakalayabilmek,
- Türkiye'de üretilen robotik projelerinin endüstriye uygunluğunu sorgulamak ve katma değeri yüksek projeler yapılmasına önayak olmak

Bilim ve teknolojiye çağ atlayan Türkiye için bir kilometre taşı olacak İTÜRO, ikinci yılında birçok yenilik ve geliştirimle, bu amaçları doğrultusunda bir sağlam adım daha atma hedefinde.

10000 kişilik ziyaretçi katılımı beklenen İTÜRO'da katılımcılar; 8 kategoride yarışmalar,seminer ve konferanslar, paneller, söyleşiler ve sergiler ile üç gün boyunca Türkiye'de robotiğin durumunu sorgulayıp yeni açılımlar yakalayacaklar.

TÜBİDER

2007'DE BT PAZARI 6.5 MİLYAR DOLARI GEÇTİ

Bilişim Teknolojileri pazarı, 2001 krizinden sonraki yıllarda olduğu gibi bu yıl da Türkiye'nin ortalama büyüme hızının üstünde büyüdü. BT pazarının büyüklüğü 6,5 milyar doları aştı. İletişim sektörü ile birlikte bu rakam 24 milyarı aşıyor.

Türkiye, bilgisayar sayısı ve İnternet kullanımı konusunda da son dönemde büyük bir aşama kaydetti. 2005 yılı sonunda Türkiye'de yaklaşık 13 milyon düzeyinde olan İnternet kullanıcısı sayısı, bu yıl 16 milyona ulaştı. Geniş bant İnternet erişiminde ise, 2007 Ekim sonu itibarıyla, 4,3 milyonu bulan ADSL kullanıcı sayısı, yine çok büyük bir artış oranına ulaşıldı.

On yıl önce PC satışları yıllık 300 bin iken, 2007 için 2,5 milyon adet olduğu öngörülüyor. Hane halkı bireylerinin bilgisayar ve İnternet kullanım oranları sırasıyla % 29.46 ve % 26.67 değerlerini buldu.

Ayrıca, sektörün 2008 yılı içerisinde de son yıllardaki büyüme hızlarını artırarak devam ettirmesi bekleniyor. Türkiye'de bilişim sektörü büyüklüğünün, Gayrisafi Milli Hasılaya oranının, OECD ortalamasının altında olduğu göz önüne alındığında, bu sektörün 2008 yılında da, Türkiye'nin ortalama büyüme hızının üstünde büyümeye devam etmesi sürpriz olmayacak. Özellikle de GSMH'ye oranı %1'in altında seyreden BT pazarı (OECD ortalaması %3 civarında) büyüme hızındaki ivmenin artmasını beklemek gerekir.

Türkiye'de bilişim sektörü içerisinde yazılım sektörünün payı yüzde 4 seviyelerinde. Bu oranın, dünyada % 10 seviyelerinde olduğu göz önüne alınırsa, yazılım pazarında yaşanmakta olan yüksek büyüme oranlarının 2008'de artarak sürmesini beklenmekte.

TÜBİDER

SGK'DA AKILLI KART İÇİN GERİ SAYIM

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) birimlerinin tüm operasyonel sistemlerindeki verileri tek bir yapıda toplayan, kayıp ve kaçakların önüne geçecek olan akıllı kart uygulamasında geri sayım hızlandı.

Sigorta işlemlerini hızlandıracak elektronik sigorta kartının TÜBİTAK ve Nüfus Vatan-daşlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün yaptığı ortak çalışmada son aşamaya gelindi.

Akıllı kart çalışmaları çerçevesinde SGK ve TÜBİTAK ile işbirliği yapılan elektronik kimlik kartına önümüzdeki yılın kasım ayında tüm yurttan geçilecek.

Sigortada tüm kayıp ve kaçakları önleyecek, işlemleri hızlandıracak ve veri kayıplarının önleyecek akıllı kart, hastaların kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra provizyon alır gibi işlemleri görülüp, ödemesi gereken katkı payları yine ekrandan görülmesini sağlayacak ve bütün bu işlemler için sadece kimlik numarası yeterli olacak Sağlık kartesi bitenler ya da yeni karne çıkaracak olanların kimliklerinde "T.C. kimlik numarası" yazıyorsa, karne edinme zorunluluğu kaldırılacak.

Hastanelere sadece kimlik ile başvuru yapılabilecek ve bu yeni uygulama 2008 yılı sonuna kadar devam edecek. 2009'dan itibaren de herkese bir manyetik kart verilecek ve bütün işlemler bu kart üzerinden yapılacaktır.

Konuyla ilgili açıklamalarda bulunan bir yetkili, "Şimdiye kadar doktor veya hastane yönetimi, hastanın eline reçeteyi veriyor, 'Bu bu ilacı veya şu tıbbi malzemeyi, şu marka olarak, git şu eczaneden veya merkezden temin et' diyordu. Hasta veya hasta yakınının o malzemenin bedelini karşılayacak kadar parası cebinde yoksa mağdur oluyordu. Yeni denetimlerimiz ile doktor firma işbirliğine darbe vurulmuş olacak" dedi

CNN TÜRK

7. TEKNOLOJİ ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

7. Teknoloji Ödülleri ve Kongresi 11 Aralık'ta Sabancı Center'da düzenlendi.

Ülkemizdeki teknoloji potansiyelini açığa çıkararak yenilikçi ürün ve teknoloji geliştiren kuruluşları teşvik etmek amacıyla düzenlenen Teknoloji Ödülleri, Kongre'nin ardından sahipleriyle buluştu.

Ödül töreni öncesinde konuşan Teknoloji Ödülleri Yürütme Kurulu Başkanı, Türkiye'nin son yıllarda ar-ge ve yenilikçilik konusunda hızlı bir ivme kazandığını söyleyerek, Teknoloji Ödülleri'ne başvuru yapan projelerin hepsinin bu yükselişte önemli katkıları bulunduğunu belirtti.

Törende aşağıdaki projeler ödülleri aldılar.

Teknoloji Büyük Ödülü: ASELSAN
Proje: ASELFLIR-300T, Saldırı Helikopteri Çok Sensörlü Entegre Hedefleme Sistemi

Jüri Özel Ödülü: Vestel
Proje: Pixellence TFT LCD TV

Teknoloji Başarı Ödülleri:
Merkezi Kaydı Sistem projesi ile Merkezi Kayıt Kuruluşu; Gemi Komuta Kontrol Sistemi Yazılımı projesi ile Milsoft; Yazılım Teknolojileri; Çok Renkli İplik Boyama Makinesi projesi ile Proses Makine

Jüri Özel Ödülü: Eliar Elektronik
Proje: İris 11 - FED Tekstil Boyama Bilgisayarı

Nanoteknoloji, Biyoteknoloji ve Nanobiyoteknoloji Özel Ödülleri:

Onur Ödülleri:
Ulusal Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Enstitüsü:
Ulusal Nanoteknoloji Araştırma Merkezi Projesi ile Dr. Utkan Demirci: Dünyanın Geri Kalmış Yerlerindeki HIV/AIDS Sağlık Sorunları İçin CD4 Ucuz, Tek Kullanımda Atılabilir Biyonano Çip projesi ile Teşvik Ödülü:
BioLab/Obitek: Gen Tabancası Tasarım Ve Üretimi

TEKNOPORT

CEP TELEFONLARINDAN GİZLİ ARAMA BİTİYOR

Telekomünikasyon Kurumu tarafından 19 ocak 2006'da alınan karar gereğince 1 ocak 2008'den itibaren "numaraları gizlenmiş telefonlardan arama" engellenebilecek. GSM ve sabit operatörler, yeni yılda gizli numaralardan aranmamak isteyen aboneler için bu tür aramalarda "aradığınız kişi gizli numaradan çağrı kabul etmemektedir" anonsu yapacak.

4 Şubat 2004 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan "Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik"'in 14'üncü maddesine göre, "Arayan hattın kimliğinin gizlendiği durumlarda; işletmeci abonenin isteğine bağlı ve ücretsiz olarak gelecek aramaların aboneye ulaşmasını engeller. İşletmeci sözkonusu imkandan abonelerini ücretsiz olarak haberdar etmekle yükümlü".

Tehdit, taciz ya da şantaj gibi nedenler yüzünden böyle bir karar alındığı bildiriliyor. Yeni yılda abonelerin gizli numaralardan aranması ya da aranmaması konusunda bir tercih yapması ve bunu operatörüne bildirmesi gerekiyor. Telekom işletmecilerine, bu talebi yerine getirmemeleri durumunda, yıllık cirolarının % 3'ü oranında ceza verilebilecek.

Şu anda bir GSM operatörü 'Gizli Numardan Arama Kısıtlama Servisi'ni bir süre önce devreye soktu. Diğer işletmecilerin de yeni yılda başlaması bekleniyor.

TURK.INTERNET

TÜRKİYE'DE İNTERNET KULLANIMI ARTIYOR

2000-2007 döneminde Avrupa'da internet kullanıcıları yüzde 199.5 artarken, Türkiye'de ise bu oran yüzde 700.

Ülke bazında ABD, 211 milyon internet kullanıcısıyla listenin başında. Onu 162 milyon kullanıcıyla Çin, 86 milyonla Japonya, 50 milyonla Almanya ve 42 milyonla Hindistan izliyor.

Erişim oranında ise Türkiye yüzde 14 ile % 17.8 olan dünya ortalamasının biraz altında, Rusya (yüzde 19.5), Meksika (yüzde 21.3) ve Brezilya (yüzde 21.1) gibi ülkelere yakın bir yerde. ABD, Japonya, Güney Kore, Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde bu oran yüzde 65'in üzerinde.

İnternet kullanıcı sayısının artması, Türkiye'de reklam verenlerin tercihlerini de değiştirdi. Yapılan son araştırmaya göre, Türkiye'de internet reklam pastası 40 milyon dolar. Reklamverenler 'hedef kitleye direkt erişim' sağlaması ve 'ölçümlenebilir' olması nedeniyle internet reklamını tercih ediyor. Yapılan bir araştırma 2006 yılında Türkiye'de internet reklam pazarının yaklaşık 40 milyon dolara ulaştığını ortaya koydu. Yapılan araştırmaya göre, internetteki reklam pastasının büyüklüğünün 2010'da 200 milyon dolara ulaşacağı yani yüzde 400 artacağı tahmin ediliyor.

TÜBİDER

INTERNET'TEN DAVA AÇMA DÖNEMİ BAŞLIYOR

Adalet Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarca yürütülen faaliyetlerin ve yargı sistemi ile ilgili işlevlerin bilgisayar yardımıyla otomasyona geçirildiği Ulusal Yargı Ağı Projesiyle, (UYAP) avukatlar internet üzerinden dava açabilecek, harç ödeyebilecek.

Avukatların bürolarından dava açması, harç yatırması, dilekçe vermesi ve dava dosyalarına yetkileri çerçevesinde ulaşmasını sağlayan UYAP ile yargının işleyişine sürat ve güven kazandırmak amaçlanıyor.

Konuyla ilgili bir yetkili yaptığı açıklamada, UYAP'ı desteklediklerini ve Türkiye'deki 22 ilde UYAP ile ilgili eğitim çalışmalarına başladıklarını kaydetti.

Yetkili, 8-11 Ocak 2008 tarihleri arasında düzenlenecek "Uluslararası Hukuk Kurultayı"nda da UYAP ile ilgili 3 gün sürecek çalıştay gerçekleştireceklerini belirtti.

UYAP ile internet üzerinden ilgili işlemlerini gerçekleştirmek isteyen avukatların, UYAP Avukat Portalı Sertifikası, Elektronik imza, ve İnternet Bankacılığı hesabı olması gerekiyor.

TÜBİDER

KURTARMA, DİSK TABANLI OLMA YOLUNDA

Dave RUSSELL tarafından yapılan sistem ve veri yedeklemesinin/kurtarılmasının geleceği odaklı "Recovery will move to Disk-Based, Manager of Managers Approach by 2011" adlı araştırma ilginç bilgiler ortaya çıkardı.

Önümüzdeki 4-5 yılda, yedekleme/kurtarma yazılımlarını çok daha karmaşık bir durum beklemektedir. Raporu göre; sistem ve veri kurtarma altyapısının, ağ ve sunucu altyapısında meydana gelen gelişmelere ayak uyduramadığı gözlemlenmiştir. Ayrıca geleneksel yedekleme/kurtarma yazılım çözümlerinin, mevcut kurtarma taleplerine hitap ettiği de büyümeye başladığı belirtilmiştir. Raporu yapılan diğer bir tespit ise; 2011 yılında sistem ve veri kurtarma yönetim çözümlerinin, genişletilmiş yeteneklerini kontrol etmek için "idarcıların idarecisi yaklaşımı"nı kullanarak oluşturulmasıdır.

Russell raporunda 3 önemli tavsiyede bulunmuştur. Bunlar aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Geleneksel sistem ve veri kurtarma/ yedekleme yönteminde oluşabilecek değişimlerde, hangi yolun izlenmesi gerektiğini öğrenebilmek için ilk yedekleme satıcına danışılmalıdır.
- 2) Önemli kurtarma teknikleri geliştirilmeli ve bu teknikler platformlar tarafından desteklenmelidir.
- 3) Kurtarma yönetim planının güncelleşmesinde işbirliği yapılabilecek ortaklar listesi oluşturulmalıdır.

Rapora göre; 2010'a kadar diskler, sistem ve veri kurtarma için öncelikli olacak. 2011 yılına kadar, "Sürekli Veri Koruması" yedeklemenin ve yenileme ürünlerinin içinde yer alacak ve devam eden işletmelerin yenileme/ kurtarma ürünleri yönetim çözümlerine dönüşürülecek.

GARTNER

AYDA 1 MİLYONDAN FAZLA CEP TELEFONU SATILIYOR

Yapılan bir araştırmaya göre bu yılın Kasım ayı sonu itibariyle dünyadaki cep telefonu abone sayısının 3,3 milyar ile dünya nüfusunun yarısına ulaştığını kaydedildi.

Abone sayısının bu seviyede olmasının, kullanıcı sayısının aynı seviyede olduğu anlamı taşımadığına işaret eden yetkililer, gelişmiş ülkelerde insanların birden fazla hattı ve telefonu bulunduğunu, bunun da abone sayısının fazla görünmesine yol açtığını anlattı.

Türkiye’de de benzer bir durumun söz konusu olduğunu, 70 milyonluk nüfusa karşılık 60 milyon cep telefonu abonesi bulunduğunu ifade eden yetkililer, “Türkiye, bu abone sayısı ile dünya cep telefonu pazarında çok önemli bir konuma sahip” dediler.

Geçen yıl Türkiye’de iletişim sektörünün yüzde 7 büyüdüğüne dikkat çeken bir yetkili, “Bu oran cep telefonunda yüzde 40 oldu” diye konuştu.

Türkiye’de ayda 1 milyonun üzerinde cep telefonu satıldığını, yıllık satış miktarının ise ortalama 10 milyonun üzerinde olduğunu belirten yetkili, Türkiye’nin bu satış rakamları nedeniyle üreticiler için çok önemli bir pazar haline geldiğini bildirdi.

2006 yılı sonu itibariyle dünyada 725 milyon adet cep telefonu satıldığını belirten yetkili, bir önceki yıla göre yüzde 29’luk bir büyüme anlamına gelen bu satış performansının, cep telefonu sektörünü dünyanın en hızlı büyüyen sektörlerinden biri haline getirdiğini kaydetti.

Pazar adetleri büyüdükçe, daha üst telefonlara talebin artacağına dikkat çeken yetkili, artık insanların daha çok özelliği olan, tasarım ve taşıdığı imaj açısından daha çok kendilerini ifade edebildikleri telefonları kullanmak istediklerini ifade etti.

Cep telefonlarında, tasarımın önemine vurgu yapan yetkili, bu faktörün kimi zaman fonksiyonelliğin önüne geçtiğini kaydetti. Satış raporlarına göre insanların bir cep telefonuna ortalama 180-185 Euro arasında para ödediklerinin anlaşıldığını belirten Yetkili, şunları kaydetti:

“OECD raporlarına göre Türkiye, son konuşma trafiğinin en çok arttığı ülkelerden biri. Ancak Avrupa ülkelerine göre elde edilen gelirler ise oldukça düşük kalmakta. Ortalama gelirlerin 30-40 Euro seviyesinde olduğu ve Hollanda gibi gelişmiş ülkelerde 80-90 Euro’ya kadar çıktığı Avrupa’da, cep telefonu pazarında en düşük abone başı gelir Türkiye, Polonya ve Çek Cumhuriyeti’ndedir. Görüşme dakikası olarak da Polonya ve Kıbrıs gibi ülkelerle eşit seviyededir. Örneğin, ortalama seviyede olan İspanya’da bu değer ortalama 155 dakika seviyesindedir. Geçmişten beri tüketicilerin merakla talep ettiği operatörle yapılan kontrat ile cep telefonunun aboneye hediye edildiği ya da çok cüzi bir fiyatla verildiği iş modelleri Türkiye’de çok olası görünmemektedir. Bu kadar düşük abone başı gelir seviyesi ile bu telefonlar sübvans edilememektedir. Türkiye bunu başka bir model olan kredi kartına taksitle aşmıştır.”

Türkiye’de şu anda cep telefonlarının penetrasyon (nüfusa göre telefon sahipliği) oranının yüzde 75’ler seviyesinde olduğunu belirten yetkili, “Benim tahminime göre, Türkiye pazarı yüzde 110 yaygınlık oranıyla, 2010’dan itibaren doyum noktasına ulaşacak” görüşünü dile getirdi.

Bu tarihten itibaren cep telefonlarında yeni bir sürecin yaşanmaya başlanacağına işaret eden Yetkili, bu sürecin de yeni kuşak mobil iletişim teknolojisi 3G ve 4G olduğunu bildirdi. Yetkili, bu teknolojilerin doymuş pazarın yeniden canlanmasını sağlayacağını ve kullanıcıları, bu yeni teknolojilere adapte olma konusunda ikna edeceğini kaydetti.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ

Aylık Bilişim Teknolojileri
Haber Bülteni
Yıl: 3 Sayı: 25
Ocak 2008

Her ayın ilk iş günü elektronik
olarak yayınlanır ve dağıtılır.

Atatürk Bulvarı No : 149
Bakanlıklar ANKARA
Tel : 312-413 80 00
Faks : 312-425 48 54
E-posta : sinan@tobb.org.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ

ÇÖZÜM İÇİN DOĞRU PROGRAM

Toplumdaki bilgisayar okur yazarlığının artmasına paralel olarak; bilgisayarlar her geçen gün daha fazla alanlarda kullanılmaya başlandılar. İnsan hayatını büyük ölçüde kolaylaştıran bu cihazlar, önceleri sadece virüs olarak adlandırılan zararlı yazılımlar tarafından tehdit ediliyorlardı. Günümüzde ise bu tür zararlı yazılımların değişik boyutunu arttırmışlardır.

Söz konusu zararlı yazılımların her türü farklı bir amaçla yönelik programlandıkları için hedefleri ve oluşturdukları tehlikenin boyutları da değişiklikler gösterebiliyor.

İşte bu noktada kullanıcıların bazıları büyük bir yanılgıya kapılarak bilgisayarlarına bir virüsten korunma yazılımının yüklenmesinin yeterli olacağını düşünüyorlar. Oysa bu tür yazılımların bazıları virüs kategorisine girmediği için, virüsten korunma yazılımları bilgisayarda virüs taraması yaparken bunları göz ardı edeceklerdir. Riskleri minimum düzeye indirmek ve güvenliği en üst düzeyde tutabilmek için virüsten korunma yazılımının yanında birkaç programın daha yüklenmesi yararlı olacaktır.

Zararlı yazılımların çoğu kullanıcıların bilgisayarlarından bilgi hırsızlığı yapmak için kullanılır. Bu süreçte bilgilerin taşınması da internet üzerinden gerçekleştirilir. Bilgilerin kullanıcılardan habersiz taşınmalarının önüne geçmek için kaliteli bir güvenlik duvarı yazılımına ihtiyaç vardır. Günümüzde piyasadaki hemen hemen her işletim sistemi standart olarak bir güvenlik duvarı yazılımıyla gelmektedir ancak konusunda uzman bir firmanın hazırladığı

harici bir yazılım kullanmakta yararlı olacaktır. Üstelik bazı firmalar ücretli sürümlerinin yanında bazı özellikleri çıkarılmış hafif sürümleri de ücretsiz olarak kullanıcılara sunmaktadırlar. Güvenlik duvarını daha da güçlendiren bir başka yöntemde modem satın alırken donanımsal güvenlik duvarı bulunan modellerin tercih edilmesidir.

Güçlü bir güvenlik duvarı bilgilerin iletilmesine engel olsa da casus yazılımlar bilgisayarda çalışmaya devam edebiliyorlar. Her ne kadar bilgileri başkalarına gönderemeseler de bilgisayarı yavaşlatmaya ya da bilgisayara takılan bir harici disk veya bellek vasıtasıyla başkalarına zarar verebilme ihtimalini barındırmaya devam edebilirler. Virüslerden ayrı olarak bilgi hırsızlığı için birkaç çeşit zararlı yazılım türü bulunmaktadır. Bunların en çok bilinenleri trojan (Truva atı), spyware, adware, keylogger ve rootkitlerdir.

“Trojan”lar isimlerini tarihi Truva atından alan ve zarsız gibi görünen ancak açıldıklarında bilgisayarlardan veri toplayan yazılımlardır. Bu tür yazılımlardan korunmak için trojan önleyici programların kullanılması gereklidir.

Spyware ve adware diye anılan yazılımlar da bilgisayardan bilgi toplayarak kullanıcıların, internet sayfalarında ilgi alanlarına yönelik reklamlarla karşılaşmasını sağlarlar. Bu türden yazılımlar diğerlerine göre nispeten daha az zararlıdır ancak ne şekilde olursa olsun; kimse özel bilgilerini paylaşmak istemeyecektir. Spyware ve adware yazılımlar genelde kullanıcılardan habersiz yüklenseler de; bazı durumlarda kullanıcıların bilmeden verdikleri

izinler sayesinde de yükleniyorlar. Ücretsiz yazılımların bir kısmı ayakta kalabilmek için bazı reklam şirketleriyle spyware yazılımları ürünlerine dahil etmek suretiyle anlaşma yapabiliyorlar. Aslında çoğu zaman okunmadan “ileri” seçeneğinin işaretlendiği yükleme ekranlarında kullanıcılar bilgilendirilse de yeterince dikkat edilmediği için söz konusu yazılımlar da asıl programla beraber yüklenmiş oluyor. Piyasada çpk sayıda anti spyware programı kullanıcılara ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Bilgisayarda kullanıcıların klavye ile yazdıkları her şeyi kaydeden ve gerektiğinde bu bilgileri kötü niyetli kişilerin mail adresine gönderen yazılımlara “keylogger” adı verilir. Bazı gelişmiş keylogger yazılımları fare ile yapılan işlemleri de kaydedebilirler. Böyle bir tehlikeye uzak durmak için anti keylogger programlarına ihtiyaç vardır.

Kullanıcıların bilgisayarlarını güvenli kullanabilmeleri için virüsten korunmanın yanında farklı yazılımlara da ihtiyaç duyduğunun farkında olan firmalar, bütün yukarıda adı geçen gerekli yazılımların toplu halde sunuldu güvenlik programları çözümleri geliştirdiler.

Ciddi sorunlarla karşılaşmak için kullanılan yazılımlar riski büyük ölçüde azaltıyor olsa yüzde yüz etkili olduklarını söylemek şu anda güç... Bunların yanında bilinçli kullanımda gerekiyor. Toplu kullanılan bilgisayarlarda dikkatli olmak, elektronik postadaki bedava hediye vaatlerine kanmamak ve güvenilmeyen kaynaklardan dosya indirmemekte çok büyük öneme sahiptir.

(sinan@tobb.org.tr)